

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 13-as Phone Park 5318 WORCESTER, MASS., 21 D. RUGSĖJO (SEPT.), 1929 M. Kaina 5 Centai Vol. XIV

LIET. KABINETAS REZIGNAVO; TUBELIS PREMIERU?

LIETUVOS KABINETAS REZIGNAVO

Berlynas. — Spaudos agentūra pranešė iš Kauho, kad vėisas Lietuvos Kabinetas rezignavo Manoma, kad prezidentas Smetona kvies J. Tubelį, dabartinį Finansų Ministerį pakeist kabinetą ir užimt premiero vietą, kaip prof. A. Voldemaro įpėdinis. Augustinas Voldemaras buvo Lietuvos Premiero nuo gruodžio 18-tos, 1926 m. kuomet įvyko perversmas. Per visą jo režimą pasižymėjo savo dideliais barniais su lenkų atstovais Tautų Lygoje iš prieštasties lenkų pulkų pagrobimo Vilniaus, Lietuvos sostinės, spalio 9, 1920. Tarp Lietuvos ir Lenkijos siautė techniška karė per septyniolika metų, iki gruodžio 1927 metų, kada Tautų Lyga svarstė padėti ir abi pusės reikėtų norą taikytis. Tuomet Lietuva suėjo su Lenkija pasitarti apie santaktą, bet derybos nutruko. Voldemaras apkaltino Lenkijos valdžią ir jos agentus už terorizmus Lietuvoje ir pasiuntė notą Tautų Lygai liepos mėnesį. Lenkija davė formalį atsakymą i Lietuvos notą, rugpjūčio 8-tą dieną. Prieštasties del rezignavimo Lietuvos kabineto žinios nepaduoda.

SHARKEY—LOUGHRANO KUMSTYNIŲ LAIMETOJUI SKIRIAMOS DIDELĖS DOVANOS

New York. — Tas, kuris bus pergalėtojas Sharkey-Loughrano kumštynėse, rugs. 26-tą dieną, Yankee Stadiume, New Yorko mieste, apturės ne tikta didesnės garbės, bet ir turės progą tapt turtingu. Laimėtoju bus progą dalyvaut metinėse kumštynėse, Miami, Floridoj ir kitose parodose. Laimėtojas turės susitikti M. Schmelingą Floridoj, jei vokiečiui būtų sugražinta vieta tarpe Amerikos kumštynių komisijų. Sharkey yra pilnai prisirengęs sumušti Loughraną, visai nebijo savo oponento ir turi didelį pasitikėjimą, kad laimės. Sharkey dabar sveria 195 svarus, bet tiki, si, kad bus dvieji svarais lengvesnis rugsėjo 26-tą dieną. Loughranas turi 185 svarus ir be abejonės jo laukia sunki kova.

ARABAI SUKILĖLIAI SUNKIAI BAUDŽIAM

Jeruzalimas. — Trisdešimt septyni arabai iš Tیره, arti Haifa teisiami už bandymą užpult ant Bat Galim kaimelio laike arabų susirėmimų su žydais. Didelis arabų skaičius nuteistas

į kalėjimą už jų dalyvavimą sukilimuose. Jeruzalės teisėjai nubaudė tris, kurie nešiojosi ginklus, po vieną metų į kalėjimą. Sunkios bausmės bus uždėtos ant ty, kurie nešiosis ginklus laike neramumų Jeruzalime. Dar kiti trys arabai, kurie vogė laike sukilimų Haifoje, gavo du metus į kalėjimą. Nesenai atvyko 100 angjų policininkų prižiūrėti tvarką; dauguma iš jų buvė kareiviai. Per uždėjimą sunkių bausmių prasikalėliam, viešpatauna šiokia tokia ramybė. Vienok taika kabo kaip nuo plauko. Jaučiamas rimtas įtempimas ir neramumas, ir tikta Anglijos pulkai gvarantuoja saugumą gyventojams.

CIVILIS KARAS AUSTRIJOJE

Londonas. — Pranešimai iš Viennos paduoda, kad to miesto gyventojai praleido visą naktį didžiausiame neramume iš prieštasties ultimatumo suteikto Heimwehr organizacijos. Ultimatumu grąsino pradėti civilį karą, jei vyriausybė nesutiks pakeist konstituciją. Heimweiro veikimas fašistinis. Nori išmest socialistus iš valdžios ir permaint konstituciją pagal tautybės principus.

ITALIJA STIPRINA PULKUS

Roma. — Tuo laiku, kada pasaulio tautos svarsto nusiginklavimo klausimą Ženevoje ir lavyno sumažinimo pasitarimas eina tarp Suvienytų Valstijų ir Didžiosios Britanijos, Italija stiprina savo armijos rezervus. Visi universiteto studentai nuo šių metų turės priklausyti prie Tautinės Universiteto Milicijos, po vadovyste Augusto Turati, fašistų partijos sekretoriaus. Po ilgų pasitarimų tarpe Švietimo Ministerio ir Karės skyriaus galutinai nutarta įvest tokią tvarką, kuri turi dvejopą tikslą: pirma, palengvinti universiteto studentams atlikti militariško lavinimosi kursą; ir antra, kad būtų kareivi ištikus, užtikrintas tam tikras skaičius mokyklų ir išlavintų rezervos karininkų, kurie galės vadovaut armijoj. Po dviejų metų instrukcijų kasdien ir per vasarines atostogas studentai bus įrašyti i karininkų skaičių ir dar lavinsis per septynis mėnesius prie pulkų. Per pasaulinę karę, Italija daug nuostolių turėjo ir daug laiko pragaišino pakol neprirengė karininkus, nes jie visiška nežinojo apie militariškus dalykus, todėl dabar Italija nori, kad ateityje taip daugiau neatsikartotų ir įveda viršminėtą naują sistemą.

DIDELĖ NELAIMĖ VOKIETIJOS KASYKLOSE

Saarbrucken. — Kasdien padėtis eina blogyn Karolio kasykloj, kurioje siaučia didelis gaisras. Iki šioliai rasta dvidešimt trys negyvi ir dvidešimt penki sužeisti. Po trijų dienų kovos su požemine ugnimi, negalima sustabdyt ugnį ir vis įvyksta eksplozijos. Velsen kasyklai, kuri arti, grėsia labai didelis pavojus nuo nuodijančių dūmų.

GASTONIJOS STREIKAS TĖSIASI

Charlotte, N. C. — Nacionalės Tekstilinės Darbininkų Organizacijos organizatorių Cleo Tesnerį užpuolikai nusivežė i mišką ir sumušė trečiadienio ankstyrytą. Jisai suvirš dvi savaitės atgal tapo prašalintas iš Cora dirbtuvės Kings Mountain už unijinių veikimą. Panašūs atsitikimai netik čia atsikartoja labai tankiai, bet ir jau daug šeimynų gali netekt namų.

LENKIJA PROTETUOJA PRIEŠ SOVIETUS

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė paruošė protesto notą prieš Sovietų Rusiją, sąryšy su kariniais laivais, atplaukusiais i Baltijos jures. Lenkija kaltina rusus, kad jie be atsiklausimo plaukiojo jos pakraščiuose.

KIEK PINIGŲ IMIGRANTAI SIUNČIA UŽSIENIN?

Komercijos Departamentas raportuoja, kad imigrantai vis mažiau ir mažiau pinigų siuntinėja giminėms arba šiaip užsienyje. 1928 m. jie išsiuntė tik \$189,000,000 sulyginus su 1927 m. \$241,000,000.

Komercijos Departamentas su išdavimu skaitlinių sako, kad pirma — "pereitais keliais metais Europą nereikalauja tiek daug pagalbos kiek pirm to reikalavo. Antra — kuomet tik galima imigrantai pasitraukia i šią šalį savo tėvus ir žmonas, kuriems pirmiau daugiausia pinigų siunčiama."

Tos skaitlinės Komercijos Departamentui buvo pasiūstos nuo Amerikos konsulinių ofisų, net iš keturias dešimt šalių.

VIETOS ŽINIOS

DIDELIS SEIMAS. L.D.S. 108 kp. ir klebonas kun. K. Vasys deda visas pastangas, kad L.D. S. 14-tas seimas pasisektų kuo puikiausiai. Seimas įvyks Worcester, Aušros Vartų bažnyčios salėj, rugsėjo 25 ir 26 dienomis. Pirmą seimo vakarą įvyks didelė prakalobis ir sykiu koncertas, kuriame dalyvaus A. V. choras A. Kilinskui vadovaujant, įžymus solistai, kaip tai: p. p-lė J. Mitrikaitė, J. Zemaitis, J. Emkus, p-lė M. Parulitė, p-lė Montviliūtė ir Kazelevičiūtė. Per koncertą ir vakarienę užkviesti įžymūs kalbėtojai pasakyt prakalbą. Jau per trumpą laiką parduota veik 800 tikiety, bet daugiau nebus parduodama po rugs. 22-tros dienos. Worcesteriečiai pilnai prisirengę priimt L.D.S. seimą ir josios atstovus kuo svingingusiai.

ŠIOMIS DIENOMIS atsilankė įžymių ypatų i Amerikos Lietuvos redakciją. A. Tvaronaitis iš Manchester, Conn. atsilankė i redakciją, užrašė prenumeratą savo giminaičiui Julijui Tvaronaičiui i Lietuvą ir pasižadėjo užrašyt naujų skaitytojų. Lietuvos Importacijos Kompanijos

direktorius Jonas Romanas ir Dr. Jonas Mešlys padarė vizitą redakcijoj, pramonės reikalais. Šioji kompanija, kurią Romanas atstovauja užpildo didelę spragą ir trukumą lietuviams Amerikoje, tai ir numatyta, kad išsiplėtos plačiai ir turės kuo geriausį pasisekimą. Pranciškus Baltrušaitis iš Bridžeport, Conn. lankėsi Amerikos Lietuvos redakcijon. Jisai baigė Fordham universiteto teisių skyrių pavašarį, gi baigė Švento Kryžiaus kolegiją Worcester, keli metai atgal. Grįždamas namon iš atostogų, kurias praleido Baltuose Kalmuose, N. H. jisai sustojo Worcester, ir aplankė savo mokyklos draugas adv. I. Barkų, adv. P. Baublį ir kitus.

SOKIAI ir žaidimo vakaras, kurį rengia jaunimas, šv. Kazimiero choras, įvyks spalio 1-mą dieną. Kortų lošimas prasidės kaip 8:15, gi kuomet nusibos lošt, bus linksmus šokiai griežiant puikiai orkestrai. Patogi Alhambra svetainė, 10 Elm gatvės, yra pasamdyta del šio vakaro. Taigi, visi kuriems patinka pažaišt ir pašokt, prašomi atsilankyt i šį puikiai surengtą vakarą. Jaunimas, ypatingai

šv. Kazimiero choras, visuomet surengia įdomius ir smagius pasilinksminimus, tai nepraleiskit šios progos. Visi dideli ir maži, atsilankykite i šiuos šokius. Įžanga labai pigi, tikietus parduoda choristai. Komisija

ŠV. JURGIO draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks A.O. H. svetainėje, 7 valandą vakare, spalio 5, šeštadienį. Visi nariai privalo atsilankyt, nes bus svarstyta apie draugijos rengiamus šokius, kurie įvyks lapkričio 9 dieną, nes iš kalno prisirengus, pasekmės turės būti kuo puikiausias. A. V. D.

DIDELIUS SOKIUS rengia Lietuvos Vyčių 116 kuopa; Vernon Kalno Namo svetainėje pirmą ketvirtadienio vakarą, spalio 3 dieną. Surengimo komisija išrinko labai puikią orkestrą grajit šioms šokiams ir pasilinksminimo vakarui. Todel kiekviena jaunuolė ir kiekvienas jaunuolis nepamirškite ir ateikite i šį vakarą rengiamą del jusų pačių naudos. Šis pailus pirmtinis šiais metais, tai pagelbėkit savo atsilankymu padaryt jį kuo pasekmingiausiai. K—ja

Linkėjimai

ALBINAI OSIPAVIČAITEI

N u o

Worcester Telegram

The Evening Gazette

Sunday Telegram

Linkėjimai

ALBINAI OSIPAVIČAITEI

N u o

Adv. John C. Mahoney

390 MAIN STREET — WORCESTER, MASS.

Linkėjimai

ALBINAI OSIPAVIČAITEI

N u o

Worcester Consolidated Street Railway Kompanijos

S. I. HOWARD CO,

ISPLOTI STIKLAI

MALIAVA ir PAVARTOTAS MEDIS.

171 Main gatvės — Park 1711

HOME SERVICE LAUNDRY

J. A. DeWolfe, vedėjas

Mūsų nusisekimo paslaptis, tai geras ir švarus žlugtas

538 FRANKLIN STREET — TEL. PARK 5982

Linkėjimai

ALBINAI OSIPAVIČAITEI

N u o

Adv. John C. Mahoney

390 MAIN STREET — WORCESTER, MASS.

PETER BROTHERS

KIETI ir MINKŠTI ANGLYS

MALKOS ir LENTOS

161 Washington Street Tel. Park 4381 Park 4274

LIETUVOS ŽINIOS

JAVŲ DERLIUS

Šių metų javų derlius yra aukštesnis už vidutinį. Galutiniai javų derlius dydis bus išaiškintas kai žmonės pradės kult jaus. Ligšioliniai statistikos daviniai, šiemet javų derlius bus 6-7 milijonais centnerių didesnis už pernykštį. Šiemet javų sėjos plotas buvo pats didžiausias po karą. Bendrai, javų sėjos plotas pas mus kasmet didėja maždaug po 20,000 ha, mažinant pudymus, nusausinant ir intensyviau vedant visą žemės ukį.

ŠIEMET LIETUVA TURĖS DIDŽIAUSIŲ PO KARO DERLIŲ

Kitos kultūros yra šiemet taip pat neblogos. Pievos buvo vidutiniškai prižėlusios, dobilai—geri, linai—nežemesni už vidutinius, bulvės ir kiti kaupiamieji—aukščiau kaip vidutiniai. Tėka pažymėt, kad smarkiai auga pašarinių kaupiamųjų, runkelių ir grieščių sodinimas. 1926 m. jų plotas siekė tik kelių tūkstančių ha, 1927 m.—20,000 ha, 1928 m.—daugiau, kaip 30,000 ha, o šiemet—50,000 ha. Jų derlius numatomas geresnis už vidutinį.

DERLIAUS SUNAUDOJIMAS

Žymių pakeitimų vidaus sūvartojime negalės but, nes numatoma, kad javų naudojimas maistui, atsižvelgiant į gerą šių metų bulvių derlių, nebus didesnis kaip paprastai, bet užtat padidės javų vartojimas pašarui. Taip pat nukentėję nuo pernai metų nederliaus rajonai turės atidėti tam tikrą javų kiekį įprastai atsargai, kuri del nederliaus buvo suvartota. Tačiau vis dėlto bus javų perteklius, kurį teks eksportuoti į užsienius.

MINISTERIŲ PIRMININKAS PAS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ

Pabaigoje rugpjūčio ministeris pirmininkas prof. Voldemaras buvo nuskrūdes lėktuvu Palangon pas atostogaujantį Respublikos Prezidentą pasitarti valstybiniais reikalais. Kartu su ministru pirmininku buvo nuskrūdes ir dr. Zaunius, užsienio reikalų ministerijos generalinis sekretorius.

KAROSAS NUTEISTAS

Šiomis dienomis karo teismas nagrinėjo buvusio "Eltos" valdininko Karoso bylą. Jis buvo kaltinamas palaikęs ryšius su plečkaitininkais. Teismas pamerė Karosą mirt, bet respublikos prezidentas patenkino jo malonės prašymą, ir mirties bausmė pakeista sunkių darbų kalėjimu iki gyvos galvos.

KIEK KAUNE YRA BAŽNYZIŲ IR PAMALDOS NAMŲ?

Laikinoje Lietuvos sostinėje iš viso yra 20 katalikų bažnyčių; Ižymiausias katalikų bažnyčios yra šios: 1) Metropolijos bazilika, pastatyta Vytauto Didžiojo 1425 metais ir atstatyta 1894 metais; 2) Šv. Trejybės bažnyčia, statyta 1634 metais; 3) Vytauto bažnyčia, pastatyta 15-me šimtmetyje Vytauto Didžiojo ir atstatyta 1920 metais; 4) Šv. Kryžiaus—Karmelitų bažnyčia, statyta 1510 metais; 5) Iguolos bažnyčia (buvęs soboras), statyta prieš 40 metų.

Parapijų Kaune yra penkios:

- 1) Senamiesčio su Šv. Trejybės bažnyčia su 15,000 parapijiečių;
- 2) Žaliakalnio su 6,900 parapijiečių;
- 3) Karmelitų su 15,000

parapijiečių; 4) Šančių su 12,000 parapijiečių, ir 5) Aleksoto su 3,000 parapijonų. Iš viso visose penkiose Kauno katalikų parapijose yra per 50,000 parapijonų, neskaitant kariuomenės.

Po katalikų daugiausia Kaune yra izraelitų. Jie visame mieste turi 29 sinagogas ir maldyklas, daugiausia Senamiesty ir Slabadoj.

Evangelikai—liuteronai turi vieną bažnyčią Senamiesty. Stačiatikiai turi dvi cerkves—kapuose ir Žaliakalny. Sentikiai turi vieną cerkvę Žaliakalny. Baptistai ir metodistai turi po vieną koplyčią Šančiuose. Mahometonai turi vieną mečetę prie kapų.

JAVŲ SUPIRKINĖJIMAS KARIUOMENĖI

Netrukus kariuomenės intendantura pradės supirkinėti kariuomenės reikalams javus. Už rugius, kurie atitiks intendantūros statomoms reikalavimams, bus mokama vietoje apie 20 litų už centnerį. Už didesnes rugių partijas, kurias ukiniškai pristatys į elevatorius, bus mokama brangiau.

ATKASTI 1863 METU SUKILĖLIŲ KAULAI

Bekasant Ožėskienės gatvę, Kaune, atrasti 1863 metais per lenkmetį pakartų sukilėlių kaulai. Iš pradžių sukilimo dalyviams rusai šaudė, bet po to, kaip bešaudant buvo sužeistas Kauno gubernatorius, buvo įsakyta sukilėlius ne šaudyti, bet kart.

NAUJAS ŽURNALAS

Pirmomis spalio mėnesio dienomis žada pasirodyti naujas mėnesinis žurnalas "Vairas." žurnalas bus tautinės kultūros reišikėjas. Jis rūpinsis apimt visas tautinės kultūros sritis. "Vaire" bendradarbiaut pasizadėjo žymesnieji mūsų poetai, rašytojai, mokslininkai ir kiti.

Pranešimas

Amerikos Lietuvių Skaitytojam Lietuvoje

Amerikos Lietuvių jau nuo seniai turis didelį skaitlių skaitytojų Lietuvoje, kurių dalis jau yra užvilkinus savo prenumeratas. Todel nuosirdžiai atsisiekia į savo skaitytojus, kad jie parašytų savo giminėms, gyvenantiems Suviennyose Valstijoje Amerikoje, laiškus, prašant jų panaujint Amerikos Lietuvių prenumeratą del saviškių, brolių, gyvenančių Lietuvoje. Kiekvienas siunčiamas Lietuvon Amerikos Lietuvių egzemplioras turi but apmokamas 1 cento krasaženklui, todel ne užmokėjusiams, bei už užsėsusias mokestis už Amerikos Lietuvių prenumeratą, prisieis laikraštis sustabdyt. Bet mes to nenorėtumem daryt, ir kreipiames kaip į Lietuvoje esančius Amerikos Lietuvių skaitytojus, taip ir čia Amerikoje jiems užprenumeravusius, kad pasistengtų pasinaujint savo prenumeratas. Am. Lietuvių metinės prenumeratos kaina: Suv. Valstijose \$1. Užsieniuose—Lietuvoj \$2.

Amerikos Lietuvių tuo tarpu eina kas antra savaitė, bet su ateinančiu mėnesiu tikisi likt savaitraščiu, ir jo kaina bus padidinta.

Amerikos Lietuvių yra redaguojamas bešališkoj krypty ir teikia savo skaitytojams, kaip iš mokslo srities taip ir iš svarbiausių pasaulyje įvykių žinias.

Amerikos Lietuvių adresas—Amerikos Lietuvių, 14 Vernon St., Worcester, Mass. (U.S.A.).

Lietuviai Amerikoje

AMERIKOS LIETUVIAI

Šiais 1929 metais spalio 9-tą dieną jau sueina 9 metai kai lenkai klastingai karo paiega (Zeligovskiui vadovaujant) pagrobė Lietuvos sostinę Vilnių. Spalio 9 diena tadel yra visų lietuvių, kokiame pasaulio krašte jie negyventų, skausmo ir liudėsio diena. Vilniaus lietuviai kenčia lenkų nežmonišką žaunumą kalėjimouse, prieglaudose, mokyklose, bažnyčiose. Reikia tadel pastatyt Vilniuje mokslo bei apšvietus lietuvių tvirtovę—Basanavičiaus Vardo Namus. Tos istaigos lenkai nedrys paliesti, nes jie nustotų savo panašios istaigos Kaune (lenkų gimnaziją). Tat kiekvienas lietuvis tepasirupina, kad 9 spalio kiekvienoje kolonijoje įvyktų gedulingas Vilniaus išplėšimo paminėjimas su rinkliavomis Basanavičiaus Apšvietos Fondui Vilniuje!

AUKOS BASANAVIČIAUS FONDUI

Vilniečių Sąjungos Valdybos Sekretorius S. Kairukštis, praleidamas atostogas Amerikoje, 1929 m. sausio mėn. surinko 590 dolerių 14 centų.

Vilniečių Sąjunga reiškia širdingos padėkos broliams lietuviams aukavusiems Amerikoje ir prie šio pridėda apyskaitą iš gautų pinigų:—

1) WORCESTER, MASS.

Sausio 13 dieną Aušros Vartų bažnytinėje salėje (įrašant aukų lape Nr. 2030):—Aukavo J. Kirmilas \$2. Smulkiais—\$7.56. Iš viso 9.56.

Sausio 13 dieną Šv. Kazimiero bažnytinėje salėje (aukų lape įrašyta Nr. 2030). Aukavo:—V. Rimša \$2.; po \$1.:—M. Urmonas, D. Uždavinys, T. Migauskas, S. Purvinskas, J. Skučas, Z. Kaulakis, M. Palevičius ir A. Matlauskas. Kun. J. Jakaitis—\$2.50, Kun. A. Daugis \$2.50, Smulkiais—\$4. Iš viso \$15.00. Worcesteris iš viso surinkta \$28.56.

2). BOSTON, MASS.

Sausio 17 dieną Šv. Petro bažnytinėje salėje (įrašyta aukų lape Nr. 2030). Aukavo:—Kun. K. Urbanavičius \$10.00; Monika Jankevičienė \$5.; Barbara Znotienė \$1.; Juz. Gudaitė \$2. Po vieną dolerį aukavo: Julė Diringaitė, Veronika Šaparienė, M. Vaiginienė, B. Stasevičienė, J. Petrauskas, J. Sinkevičius, A. Ivaškas, A. Jasinskas, E. Jasinskienė, T. Dapšas, V. I. Mačiulaitis, J. Šaparnis, S. Šėpavičius, T. Žukauskas ir V. Gedvilas. J. Marcelionis aukavo \$2. ir V. Brazauskas \$2. Kundrotas Rainys \$5.; T. Jakavonis \$1.50. Smulkiais—\$2.53. Iš viso \$46.03.

Skyrium aukavo: Bagočius—ir Peter Čaplik po \$25. Kazys Sidlauskas \$50.; G. Gegužis \$35.; Stasys Vileišis \$5.; Jonas Klijmas ir R. Vasil po \$1. Susana Shaina \$5.; Antanas Ašmanuskas \$10. Iš viso \$157. Bostone iš viso surinkta \$203.03.

3). BROOKLYN, N. Y.

Sausio 19 dieną (įrašyta aukų lape Nr. 2031) Tautininkų klubo, 168 Marcy ave. Aukavo Pranas Narvydas \$5. Po \$1. aukavo:—J. Kazlauskas, K. Gargus, Nežinomas, J. Valaitis, Mikas Bulka, J. Rugis, I. Vengris, J. Šaltis, A. Jankus, J. Andruskevičius, P. Venys, J. Baltas—Baltrušinskas, J. Jokubaitis, J. Deška ir Pociuskas. Smulkiais—\$2.95. Viso \$23.95. Brooklynje iš viso surinkta \$23.95 centai.

4). NEWARK, N. J.

Sausio 20 dieną (įrašyta aukų lape Nr. 2039), susirinkimas įvyko bažnytinėje salėje. Aukavo:—Kun. J. Kelmelis \$5.00; J. Kralikauskas \$4.; Jonas Gvazdaitis, Antanas Stanišauskas, Vincas Antulis ir Pranas Alseika aukavo po \$2. Po vieną dolerį aukavo:—Juozas Sereika, P. Vileikis, V. Siniauskas, K. Sigaitis, J. Markauskas, M. Kubilienė, B. Vaškevičienė, M. Valiukonis, Ona Cibitienė, M. Šalčūnienė, S. Kalantaitė, N. Staniuliuotė, Ursulė Dapšienė, K. Tamašauskas, A. Karalys, S. Guda, A. Grėbšauskas, D. Ostauskas, A. Matušaitis, J. Žemaitis, P. Bernotas, A. Daukšys, D. Skuja, J. Jaknys, K. Vainys, J. Lukoševičius ir P. Dudulis. Smulkiais—\$3.60. Viso aukavo \$48.60.

Skyrium aukavo:—Geo. Ka-

minskas ir Petras Biekscha po \$5. V. Keršys \$1.; Jurgis Lelešius \$5.; Petras Kurtinaitis \$2.; Nežinomas \$3.; Mikael Alkelis \$2.; Petronė Žiugždienė, Andrius Žiugžda ir Antanas Anokaitis po \$5. Antanas Mikionis \$1. Antanas Tilonis ir Frank P. Kalibet po \$5. Vincas Bičkauskas \$2.; A. Kaminskas \$1.; A. Trečiokas \$5.; Antanas Zelinskauskas \$10.; Vincas Adomaitis \$5.; Vincas Ambrozevičius \$2.; Jonas Varkala \$5. New Jersey's Valstijos Lietuvių Tautinė Taryba \$18. Viktoras Kulikauskas \$5.; Julijonas Paknys \$10.00. Viso \$112.00. Newarko iš viso surinkta \$160. ir 60 centų.

5). WATERBURY, CONN.

Sausio 21 dieną, Šv. Juozapo parapijos salėje (aukų lapas No. 2040). Aukavo:—Antanas Vaškalis ir Kun. J. Kazlauskas po \$5. Po \$1. aukavo: Ona Girdzijauskienė, Petras Jakubauskas, Ona Barzdainė, Eni-Kairiukštienė, ir A. O. Kairiukščiai. Smulkiais—\$2.10. Viso suaukauta \$17.10.

Skyrium aukavo:—M. K. Krugelis \$5.; Mikas Alyta ir M. P. Brazauskas po \$1. Petras Krugelis \$5.; Albinas Kreslis \$2.; Jonas Delmikas \$5.; Joseph Dander ir Peter Kukauskas po \$2. K. C. Kazemekas \$15.00; J. Žemantauskas \$1.; Geo. J. Lasky, V. Ruchinskas ir Jurgis Lemaitis po \$2. Vincas Edukevičius ir Antanas Ramanauskas po \$1. Jonas Tareila \$2. Viso \$49.00. Waterbury iš viso surinkta \$66.10.

6). BRIDGEPORT, CONN.

Sausio 22 dieną bažnytinėje salėje (aukų lape Nr. 2040), aukavo:—Antanas Veleckis \$2. Po \$1.: J. Višniauskas, J. Romas, Julijonas Čapskis, J. Vainėikis, B. Vaznys, Z. Mackevičienė, M. Jurgavičius, B. Aleksna, A. Gustas, Ona Miliauskaitė, M. Barnauskienė, J. Stačiokas ir J. Mackevičius. Smulkiais \$3.40. Bridgeporte iš viso surinkta \$13.40.

7). NEW BRITAIN, CONN.

Sausio 23 dieną (aukų lapas Nr. 2039). Aukavo:—Mykolas Kačnikas \$5.; Jonas Sukaitis \$1.; Povilas Montvila ir Kazys Šuipis po \$5. Jonas Pustelninkas \$10. Lukė Karunas \$5.; J. Kunčius ir Maikis Kliukinskas po \$2. Vaclovas Drobnis \$5.; Jonas Skritulskis \$10.; Motiejus Gaidemauskas \$2.; Vladas Novickas \$1.; Mykolas Dauris \$5.; Antanas Vaitkus \$3.; A. B. Stonkus \$5. Iš viso New Britaine surinkta \$66.

8). HARTFORD, CONN.

Sausio 24 dieną, Hartfordo bažnytinėje salėje (aukų lape Nr. 2039). Aukavo:—Petronis, S. Tvaronaitis, A. Kairiukštis, A. Deltuva, J. Leonavičius, J. Labeckas, P. Deksnys, S. Piragas ir Adomas Jonikė—visi po \$1. Smulkiais—\$1.50. Iš viso \$10.50.

Skyrium aukavo:—Saurasaitienė ir Jonas Mačiunas po \$1. Tadas Spelis \$3.; Jonas Bagdonas \$1.; Kun. J. Bakšys \$5. Motiejus Kripas \$1. Viso \$12.00 Hartfordo iš viso suaukauta \$22.50.

Kaunas, 1929 m. kovo mėn. Vilniečių Sąjungos Valdyba, iš viso Amerikoje surinkta aukų 590 dolerių ir 14 centų. (Pasirašo): Z. Žemaitis, Pirmininkas, B. Stasevičius, Izdininkas ir St. Kairiukštis, Sekretorius. (Antspauda)

Philadelphia, Pa.

Rugsėjo 2-trą dieną Moterų Sąjungos 10 kuopa turėjo išvažiavimą nuosavame lietuvių parke, "Gedimino Kalnas" parke. Parkui duotas vardas Gediminas, gi jo dar niekas nematė. Todelei, Moterų Sąjungos 10 kuopos sumanymu įvyko iškilmingas pasitikimas Gedimino ir Birutės, laike išvažiavimo. Pranas Paškunas, kuris nesigalėjo išlaidų ir trusų, pasirupino tinkamus rubus, kad atrodytų kaip Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas ir atsiėkė savo tikslą, nes visas žibėjo kaip karališki rubai. Julė Pašesciūtė pasirupino Lietuvos karalienės Birutės rubus; ji savo gražia išvaizda ir puošniais rubais tikrai atrodė kaip Biruta. Lietuvos vėliavos spalvomis ir ženklais papuoštame automobilyje, kurį vežė St. Šapkus Gediminas ir Biruta pribuvo į išvažiavimą. Kelyje visi, kurie matė stebėjosi iš to puikaus vaizdo. Išvažiavimo šeimininkė Balčiūnienė, M. S. 10 kuopos

NAUJI COLUMBIA REKORDAI

Vėliausi ir Geriausi Lietuviški Rekordai!

UZEIKITE IŠGIRST ŠIUOS COLUMBIA IŠDIRBYSTES REKORDUS IR ISSIRINKITE SAU TINKAMIAUSIUS

Čia įdedam tik keletą vėliausios laidos Columbia rekordų ką tik į mūsų knygyną atgabentų:

16125—F (Jonukas ir Marytė (Vestuvės	K. Menkeliuniūtė Soprano	Mahanojaus L. Orkestra
16126—F (Linksmos Akys—Polka (Marytės Mazurka	Justas Kudirka Tenoras	A. Vanagaitis
16074—F (Anksti Ryta Kėliau (Voveraitė	Jonas Butėnas Baritonas	Antanas Vanagaitis
16073—F (Reikia Tept. (Pirma ir Antra Dalis (Kalnio Daina	Mano Gimtinė (Munšainukas	Lietuvių Tautiška Orkestra
16044—F (Sharkey Daina (Sesupės Bangos, Polka (Puiki Porelė, Polka (Ne Margi Sakalėliai (Bernužėli, Nes'volioik	Juozas Babravičius	

Apart čia pažymėtų Columbia Rekordų, mūsų knygynė galima rast šimtus kitokių įvairaus muzikos turinio: Polkų, Valcų, Mazurkų, Maršų, Dainų, Orkestrų, Benų ir daug kitokių, Kreipkitės į—

Amerikos Lietuvis Knygynas

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

pirm. Grigaliūnienė, Barauskienė ir visi dalyviai pasitiko Gediminą su Biruta, kuomet įvažiavo į Gedimino Kalnelį. Pasveikino juos klebonas J. J. Kaulakis ir parko policininkas, paskui Balilionio orkestrai graijiant, maršavo aplink svetainę. Gerb. klebonas J. J. Kaulakis pasakė labai tinkamą prakalbą apie Lietuvos didvyrius, ypatinčiai apie L. D. K. Gediminą ir Lietuvos karalienę Birutę. Visi dalyviai šiame išvažiavime labai patenkinti, nes pirmas toks atsitikimas tarpe Philadelphiajos lietuvių, kad atsitiko toks gražas ir iš senų laikų išpudingas mūsų tautos didvyrių vaizdas. Tas stebino visus, o ypatinčiai jaunimą. Tai pirmas toks išpudingas ir žavėjantis senų laikų paminėjimo suvažiavimas. Butų gerai, kad daugiau tokių išvažiavimų įvyktų.

Suvažiavo gana geras žmonių skaičius, tai Moterų Sąjungos 10-ta kuopa turės ne mažai pelno.

JUOKAI

PAGAVO ANT RUBEŽIAUS

Ickus—Žinai ką, Bereli, mano sunų Jokubą paėmė į vaiską. Berelis—Nu, ir jis nedarė jokių žygių pasiliuosuot? Ickus—U, jis daug žygiavo, bet jam sutrukdė—pagavo ant pat rubežiaus.

STAYMAN'S

Didelis Centras Pasirinkimui Kepurių ir Kaklaraišių

STAYMAN'S

Kampas Front ir Trumbull Gatvių Worcester, Mass.

KONTRAKTORIUS

Peter Katauskas

71 PENN AVE. WORCESTERYJE Tel. Cedar 5619 J.

Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai mūsų specialiskumas. Viską atliekam sąžiniškai už prienamą kainą. Reikale plenus patys padarom ir suteikiam gerus, praktiškus patarimus.

Vienatinis Lietuvis Gydytojas Worcesteris

Dr. Juozas Landžius

(SEYMOUR)

51 Providence St., Worcester, Mass.

Ofisas atidarytas: nuo 2—4 popiet; nuo 7—9 vakare. Tel. Park 5873

Dr. A. L. Graičunas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Tel. Yards 3162

3310 So. Halsted St. Chicago, Ill.

DR. TESSMER

Dentistas

308 MAIN STREET Worcester, Mass.

(virš Iver Johnson krautuvės) Tel. Park 3310

JOSEPH J. DIRSA

LIETUVIS GRABORIUS

Teikia patarnavimą laidotuvėm ir išrandavoja automobilius vestuvėms ir kitokiems pasivažinėjimams.

GYVENIMO VIETA—194 Millbury St. Tel. Cedar 4953 3rd floor

OFFICE FUNERAL HOME 212 Millbury St. Worcester, Mass. Tel. Park 2756

Motiejus A. Čivinskas

GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prienamą kainą.

Tel. Park 4156

340 Harding St. Worcester, Mass.

DOLLAR Laundry

Savininkas E. Slavickas

Išskalbia visos savaitės žlugtą kuo gražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus.

Lietuviška Skalbykla 5 SEYMOUR ST. Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėje. Atlieku visus legaliskus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoje.

390 Main St., Room 931-932. Worcester, Mass.

VIENINTELĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA

Parduodam Laivakortes keliaujančiams į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsime išgaut Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigūs Lietuvon Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliek Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvių, kuri pati neseniai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eiti pas svetintaučius, ar po stubas landyt pas bile kokią agentą, kuomet jįs galite kreiptis į tikrą, autorizuotą agentūrą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. Park 5318

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Veronon St., WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly
published every Thursday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St.,
Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.00
In Foreign Countries 2.00
Single copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata \$1.00
Užsienioose 2.00
Atskiri egzemplioriai 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Gerbiamieji Lietuviai Broliai Amerikiečiai!

Tarp daugelio ištinkančių žmonių nelaimių ne paskutinėje vietoje yra aklumas. Lietuvoje tokių nelaimingų yra 3,95 tukstančio. Gal ne tiek akla žmogų, ypač jauną, slėgia pats pasaulio nematymas, kiek slėgia supratimas, kad jis jaunas ir tvirtas priverstas yra gyventi iš išmaldos bei kitų malonės.

Vakarų Europoj jau senai aklaisiais susirupinta. Pas mus Lietuvoje tik 1928 m. vasario 27 dieną pradėjo veikti vyriausybės padedant, Lietuvos Aklųjų Sąjungos įsteigta pirmoji Lietuvoje aklųjų mokykla ir globėjimo įstaiga — Aklųjų Institutas. Jis per trumpą gyvavimo laiką parodė, kad idėjomos lėšos neina veltui: mokiniai jau paskaito, parašo, padaro daug gražių darbų ir atlieka net rimtus užsakymus.

Norinčių į institutą įstoti yra labai daug, bet dėl vietos ir lėšų stokos priimta tik 30 mokyklinio amžiaus aklų. Iš jų vos 4 pagiegia sumokėti po 45 litus mėnesiui už pilną išlaikymą, kiti yra visiškai beturčiai. Jiems išlaikyti trūksta lėšų.

Be Gerb. Visuomenės, ypatingai brolių amerikiečių, paramos institutas negalės plėstis ir augti. Todėl nepagailėkite Tamstos savo triušo parinktų aklų akliems sušelpit.

Norėtume patikrinti, kad šimtai aklųjų bus dėkingi juos parėmusiems broliams amerikiečiams.

Surinktas aukas prašome siųsti adresu: Kaunas, Vyriausiai Lietuvos Aklųjų Globėjai Matildai Voldemarienei, arba Liet. Aklųjų S-gos Centro Valdybos banko, Kaune.

(Pasirašo) Matilda Voldemariene, Vyriausia Lietuvos Aklųjų Globėja ir P. Seštakauskas Liet. KKL S-gos Centro Valdybos Pirmininkas.

Kas Yra Aklasis?

Regėjimas yra daug glaudžiau surištas su pačiu gyvenimu, negu visi kiti pojūčiai. Pirmiausia regėjimas yra mūsų gyvybės sargas, kuris apsaugo žmogų nuo viso to, kas galėtų pakentti jo gyvybei. Taigi, žmogus, netekęs regėjimo, tuo pačiu netenka ir sargo, kuris apsaugotų jo gyvybę nuo visų pavojų.

Šviesa ir tamsa, veidamos mūsų pojučius, veikia viena kitai priešingai. Norint suprasti tą didelę šviesos įtaką, kuri veikia mūsų jausmus, mūsų gyvenimą, užtenka tik pažvelgti į pačius elementariausius gyvius, pav. į augalus. Daug nesigilinant į patį augalo gyvenimo procesą, tenka pastebėti, kad augalas visą laiką krypta į tą pusę, kur yra šviesa. Taip pat,

su pamėgimu perbėgo akimis aplikanto popieras, bet staiga susiraukė. "Čia pasakyta, kad tamsta turi 47 metų. Mums esi per senas. Gal to nepastebėjai, bet ant mūsų firmos durų yra iškaba, kad žmogus sulaukęs 40 metų, negali pas mus dirbt. Labai gaila, bet mes tamstos negalime priimt dėl per seno amžiaus. Senesnieji žmonės gal ir rimtesni ir kiek prityrę, bet jie neišlaiko kompeticijos su jaunesniais darbo greitime. Mums reikia kuo daugiausia skubotumo ir produkcijos."

Tai tokia kapitalizmo sistema. Jiems reikia kuo daugiausia mašinų ir kuo mažiausia darbininkų, o tie, kurie prie mašinų būtinau jau reikalingi, privalo galvotrukčiai skubinti, kad tik daugiau padarius ir mažiausia lėšų išaikojuos. Darbininkai gali, ypač senesnieji, gali sau ieškoti darbo kitur, o jei nėra, tai gali ir badu mirt, tiek kapitalistams tegalvoje.

Kuomet apie tai rimčiau pasvarstysime, tenka gerokai susirupint. Kas toliau bus? Žmonių skaičius auga, darbas mažėja. Ilgainiui manoma viską mašinomis nuveikt. Bedarbių armija didėja, ir jie suraukę skruostus ir kaktas žiūri į kapitalistų gobsumą, o kapitalas, žiaurus, beširdis, kvailas, nenori matyt žmonių nepasitenkinimo ir stumia viską į kažkokią tragiską bedugnę.

Iš tiesų, neįjauk... Ir, kas aršiausia, nesimato jokios išieities nebent tik darbininkų solidarumo ir susipratime.

**40 Metų Žmogus—
Netinkamas Darbui?**

D.—K. paduoda realį vaizdą iš šių dienų kapitalizmo gady-nės, ką senesniems dirbtuvių darbininkams tenka pergyventi ir but išmestiems už fabriko vartų kaip netinkami darbu.

Dabar žmogaus gyvenimas neįgas, bet vis gi iki 50 metų dar jo veikumas nepasibaigia. Ir protas pilnai išsivystęs, ir energijos dar nestinga, ir kas svarbiausia, per tiek metų jis įsigyja prityrimo, kurs gyvenimo klausimuose vaidina labai svarbų vaidmenį. Yra tokių, kurie tvirtina, kad 40—50 metų laikotarpis yra laimingiausias visame gyvenime. Bent taip buvo iki šiol. Bet šiais skubotumo ir nervingumo laikais toji nusistovėjusi nuomonė persikeitė ir ypač karštingoje kapitalizmo darbymetėje matoma nusistatymo pašalinti viską, kas tik yra senesnio, rimtesnio.

Vienas mokyta žmogus, pažįstas septynišias kalbas, baiges keletą komercijos ir industrijos mokyklų, turįs ilgoką prityrimo pramonės srity, padavė aplikaciją tapti vienos firmos užveizda. Paliudymus turėjo kuogeriausius. Firmos savininkas

palyginę tamsoje augantį augalą su šviesoje augančiu, pamatysime didelių skirtumų: augas šviesoje bus linksmas, žalias, trašus ir t.t.; augas tamsoje — nuskurdęs, išbalęs ir silpnas. Šviesos veikimas į organiškas medžiagas, aišku, turi ne mažos įtakos ir vidujiniam jausmų gyvenimui. Iš to aiškėja, kad ne tekus šviesos tenka netekti dalies to vidujinio gyvenimo. Žmonijau senai yra pastebėta: "šviesa—gyvenimas, tamsa—mirtis"; šviesa veda prie ramybės, pasiryžimo ir pasitikėjimo savim; tamsa apsupa „grobija žmogų baime, pavojum ir nepasitikėjimu savimi.

Kaune Aklųjų Institutas pasiryžęs ateityje savo veikimą išplėsti ir didesniai aklųjų skaičiui patarnaut. Bet reikia pasakyti iš kalno, kad visų aklų institutas nesugebės aprūpinti, nes Instituto tikslas ne teikt akliems pragyvenimui materialų gėrybių, bet išmokyti juos įvairaus amato. Tuo tarpu daug yra kaime aklų senelių, kurie daugia apie grabą, negu apie gyvenimą galvoja. Be abejojimo, nėra jau prasmės jie mokyti ir tuo pačiu, nėra vilties jiems patekti į Instituto sienas. Bet kur jiems vargšams dėtis? Juk daugelis jų neturi net savo pastogės, neturi pasislėpt, kur savo senų kaulų priglaust. Gierios paukšteliai turi sau lizdelius, miško žvėreliai — urvelius, o žmogus... žmogus neturi šilto kampeio. Še tau ir žmoniškumas! Kas gi čia kaltas? Ar kaltas aklas, kad jis aklas ir nelaimingas? Tuo aktualių aklųjų reikalų turėtų susirupinti savivaldybės atskiros visuomenės organizacijos, nes tai jų pareiga ir uždavinys. Mes norime Lietuvą pagražinti, nuvalyti nuo jos purvus, iškelt jos garbę... Apie tai šiandien daug rašoma ir kalbama. Bet kaip to atsiekti? Ar vien sodinant pakelias medelius, statant kryželėse kryžius? Taip, bet pirmiausia Lietuvoj turi but pašalinta nuo gatvių alkis, šaltis ir šviesos nematančios esybės ir jas tinkamai aprūpinti, tiktai tada bus tikrai pagražintas Lietuvos kraštas (Lietuvoje aklųjų skaičius siekia virš 3,000, o tik 30 iš jų tegaua pilną Aklųjų Instituto pagelbą). Taigi, tuo darbu turėtų daugiau susirupinti savivaldybės. Tegul jos pasimoko iš šiaulių Savivaldybės ir eina jos pėdomis.

Šiaulių Savivaldybė pirma suprato didelius aklųjų vargus ir pasistengė, kiek galėdama, jiems padėti, 1923 metais įsteigdama Nezių dvare, Meškūčių valsčiuje akliems prieglaudą, kurioje patalpino apie 25 aklus senelius.

Mintis—iš "Musų Aklieji."

Lietuvės Kalba Tarp-tautiniame Suvažiavime

VIII/28 dieną Pragoj pasibaigė Tarpautinis Taikos ir Laivės Sąjungos Moterų Kongresas. Lietuvos Moteris atstavo (ne kaip oficialinė atstovo) Sofija Čiurlionienė, kuri (VIII/23) atidarant kongresą pasakė kalbą ir įteikė kongreso pirmininkei žinomai amerikietei Jane Adams oficialinę dovaną—puošnią aptaisytą Vilniaus Albumą. Kuri teikdama dovaną štai ką pasakė:

"Didelė garbė ir didelė laimė man pasveikint tamsta ponia Pirmininke ir garbinga Susirinkimą Lietuvos Moterų Vardu. Mes neturime dar ramybės ir laivės sąjungos skyriaus, bet lietuvių moterų tautinė taryba reiškia daug susidomėjimo Lygai ir atsuintė mane pasakyt jums, kad jeigu jūs norite ištikimybės ir nuosirdžių šalininkų, ieškokite jas tarpe tautų, kurios kentėjo, kurios buvo prislėgtos ir, budamos mažos ir silpnos, viliasi tiktai teisingumu ir moka atsiduot ramybės ir laivės palaikymo darbu su nuosirdžiu pasirizimu. Darbas ir pasirizimas atstatė liukimams—toks jis tebėra — bet mes norime tikėti, kad tai, kas buvo iš mūsų iega paveržta, teisingumo keliu bus mums grąžinta. Tam reikia patraukti sielas didžiam uždaviniui kasdieniniame gyvenime, pajudinti vyrų sąžines, kad būtų išrautos piktos sąknys, išdildintos neapykantos priežastys. Aš naudojuos puikia proga pareikšt, kad Jane Adams vardas nėra lietuviams svetimas. Amerikos lietuvių mini jį su pagarba. Leis-

Deportacijos Išlaidos

Iš viso 12,908 ateiviai išdeportuoti iš Suv. Valstijų perieitais metais — fiskališkais metais baigiant birželio 30 d. 1929 m. Tas jų išdeportavimas valdžiai kainavo net \$926,040, arba už kiekvieną išdeportuotą asmenį net \$71.47.

Net 5,600 buvo išdeportuoti į Europą; 2,800 į Kanadą, 3,300 į Meksiką ir liekami į Aziją, Afriką ir kitas pasaulio dalis.

Iš tų išdeportuotų ateivių, net 1,900 ateivių huosnoriai išvažiavo. Vienamae atsitikime, valdžia turėjo užmokėti net \$1,107.43 išdeportuoti vieną ateivį.

Daugumas tų ateivių buvo išdeportuoti todėl, kad neturėjo tinkamų imigracijos vizų. Bet kriminalai ir asmenys, kurie tapo visuomeniškos sunkenybės irti sudarė gan didelį skaitlių išdeportuotų.

Nebus Daugiau UŽKIETĖJIMO DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO

Greitą Pagelbą Naudojant

Pepsinac Seltzer

Rašyk PEPSINAC SELTZER CO. Worcester, Mass. GAUSI SAMPELĮ DYKAI

ŽENGIANT PRIE MOKSLO

KODEL RADIUMAS NEPERSTOJANČIAI ISDUODA KARŠTĮ PER TUKSTANČIUS METŲ?

Užtai, kad jo atomai eksploduoja kaip parašyta paskutiniame klausime. Nors atomų keilika bilionų viename ar dviejuose gramuose eksploduoja kas sekunda, atmai tokie maži ir jų yra tiek daug, kad ima apie du tukstančius metų iki radiumo pusė skaičiaus eksploduoja ir pranyksta.

IS KUR RADIUMAS ATŠIRANDA?

Randame jį kaikiuriuose akmenyse ir mineraluose, bet jau įsai prasidėjo šiuose akmenyse kaipo atomiškos eksplozijos pasekmė, lygiai tokią kokią jis pats savyje yra. Pradinis šių eksplozijų eilių elementas atmai pamatas, tai uranium. Šio elemento atomai eksploduoja taipgi, vienok rečiau negu radiumo atomai. Kuomet jie sprogtsta, jie pagamina kitą elementą, taipgi sprogtantį. Šis eksploduoja ir pagamina kitą: ir taip per keturias eksplozijas. Radiumas, tai ketvirtas produktas. Ir taip nuolatine atomų eksplozija eina toliau ir po radiumo. Aštuoni sprogtantį atomai atsiranda vienas paskui kitą. Galų gale, gauname ir vieną, kurs nesprogtsta. Šis paskutinis yra švinas. Tai radiumas yra vienas iš žingsnių ligoje atomišku sprogtimų eilėje, kuris prasideda su uranium ir užsibaigia su švinu.

KAS YRA RADIUMO SPINDULIAI?

Tuo laiku kada įvyksta atomiški radiumo sprogtimai ir kitų panašijų elementų, trys skirtingi dalykai yra išsauti. Visi trys, imant sykiu, paprastai minėti kaipo radiumo spinduliai. Pirmasis iš šių trijų susideda iš atskirų elektronų, išsautų su labai dideliu greitumu, kada iki šimto tukstančių mylių kas sekunda. Antras iš šių trijų susideda iš heliumo geso atomų, taipgi išsautų. Trečias su visai nėra dalelė, bet turi tokias etero bangas labai panašias į X-spindulius.

KAIP RADIUMAS VARTOJAMAS GYDYME?

Spinduliai iš radiumo veikia ant visų, kas tik gyvas. Jei bife kokia kuno dalis bus perligai išstatyta prieš tuos spindulius, gali sunkiai nudegt. Radiumo spinduliai taipgi užmuša kaikiurias bacilas. Tankiai girdėt, kad galima išgydyti vėžį radiumo spinduliais. Vienok, ikišiol gydytojai neištyrė tikrai kaip naudingas ir pasekmingas bus gydymas radiumo spinduliais, nes dabar tik eina bandymai.

KIEK RADIUMAS ISDUODA IEGOS?

Energija pa'eista per visų atomų eksplozija kia pagamintų deginamas dešimt tonų anglių pečius. Bet šioji energija labai lėtai paliuosuoja ma ir mokslo žmonės iki šioliai negalėjo nė kiek paskubint šį veikimą.

AR GALIMA GAUT IEGOS IS ATOMŲ?

Tikrai nežinome. Keli metai atgal manyta, kad visuose atomuose radosi iegos panašios į tą, kuri pašiluosuoja, kuomet radiumas eksploduoja. Mokslo vyrai dabar abejoja apie tai. Dabar manoma, kad tiktai radiumo grupės elementų atomai gali turēt galimybę suteikt iega. Buvo pastebėta, jog paiega gali but pagaminta iš atomų kitu budu, butent per sujungimą lengvesnių atomų, kaip hydrogeną, į sunkesnius. Neseniai

pasisekė dvim vokiečių mokslo vyram tą atsiekt, bet pasekmės iš to neaiškios ir bandymas padarytas ne plačiai. Praktiška paiega iš atomų dar nėra įvykinama.

AR GALIMA PAKEIST VIENĄ METALĄ I KITA?

Taip. Daug įvairių atomų rušių buvo peršaudyti į dalis, vartojant kaipo kulkas greitai judančias daleles išsautas iš radiumo. Kada viena iš šių dalelių tiesiai pataiko ant atomo branduolio, vieno elemento atomo ką gali but permaintytas, tas atomas atsklia atskirai. Vienas iš jo dalelių yra hydrogeno atomas. Keturi metalai yra tarpe elementų jau perkeistų.

IS KO 'ATOMO BRANDUOLYS PADARYTAS?

Nelabai daug yra žinoma apie branduolį apart to, kad užima vietą vidurinė "saulės" atomo mažoje solerėje sistemoje. Mokslininkai mano, kad susideda iš daleles elektronų lygiai kaip tie kiti elektronai, kurie sukasi aplink branduolį kaipo atomiškos "planetos." Be šių elektronų branduolyje randasi dar kita dalelių rušis, mažesnė negu elektronai. Šie vadinami "protonai." Protonai ir elektronai yra medega kaipo budavojimui akmenys. Visi atomai susideda iš jų įvairiuose skaičiuose ir sutvarkymuose.

KOKS YRA MAZIAUSIS TOLIS, KURĮ GALIMA MATUOT?

Nors ir mažesni toliai apskaitliuoti viduriniai atomų sudėjimui, mažiausias tolis tikrai matuotas yra tarpe atomų mineralo, kurs vadinasi grafitu, ar "juodas švinas" vartojamas pašiluosuose. Šis tolis yra apie šešta bilioninė colio dalis. Jeigu iš pašiluo švino smotas vieno colio ilgumo butų padidintas iki pasiektų iš New Yorko iki Chicagos, atmai jame butų apie vienas colio ketvirtadalis toluo nuo vienas kito. Vartojant tuos pačius matavimo laipsnius, elektroni atomų viduryje butų smulkus nematomi dulkių taškeliai mažiau negu penkiasdešimta colio tukstantinė dalis skersai.

KODEL DAIKTAI SUTIRPSTA NUO KARŠCIO?

Atomų virpėjimas padaro karštį. Kuomet medega pasidaro karštesnė, atmai jooje virpa greičiau. Tas pastumia juos truputį toliau nuo vienas kito ir paliuosuoja pritraukimą tarp jų, taip kad jų tvirtos vietos pasinaikina ir medega pavirsta į skystį.

KAS ATŠITINKA ATOMAMS VANDENYJE, KADA JIS SUSALA?

Skystame vandenyje atmai luosi ir laisvi vaikščioja aplinkui. Kada vanduo užšala, viršta į kristalą. Tas reiškia, kad atomai užima tikras vietas, kiekvienas sujungtas su savo kaimynu pastoviai ir tvirtai.

KODEL KARŠTIS ISSKEICIA DAIKTUS IR SALTIS SUTRAUKIA JUOS?

Karštis priverčia atomus greičiau virpēt. Kas pastumia juos truputį nuošaliai nuo vienas kito ir priverčia medega išsiskēt. Šaltis dolo priešingą veikimą. Bet jeigu medega tikrai persikeičia nuo skysčio į kietį ar atbulai, šioji taisyklė ne visuomet laikosi. Pavyzdžiui, vanduo išsiskēčia tuo laiku kada įšala, nes tada atmai save susitvarko kaip jie turi but leduose, jie užima tąsyk truputį daugiau vietos negu kuomet jie yra luosai vandenyje.

JISAI—Ką norėtum, kad aš tau duočiau dovanų tavo vardo dienoje?

JI—Aš labai mėgstu "BIRUTĖS" saldinius. Žinai, tas, kurios Lietuvoje gamintos. Ypač tos, kur parsiduoda gražiose dėžutėse po svarą. Toje dėžutėje apie 20 įvairių rušių maišytų.

JISAI—Tau aš duosiu ką tiktai tavo širdelė trokšta, bet kur aš tų saldinių gausiu?

JI—Dabar jų galima gaut kiekvienoje geresnėje lietuvių krautuvėje. Bet jei negalėsi mūsų mieste gaut, tai nusiųsk dolerį Lithuanian Importing Company, 818 E. Sixth St., So. Boston, Mass. ir jie Tamstai dėžutę paštu atsiųs.

JISAI—Gera, brangioji, gali but tikra, kad vardo dienoje tau atnešiu "Birutės" saldinius.

LINKIME ALBINA OSIPAVICAITEI SKAISCIOS ATEITIES

Šiuomi Teikiame Musų Nuoširdžius

LINKĖJIMUS

Neapribotam Pasisekimui Ateityje

The

WORCESTER ELECTRIC LIGHT CO.

Part of the New England Power Association

11-15 Foster Street Park 1600

Kuo Geriausių Pasisekimų

Linki

ARCADE MALLEABLE IRON

Širdingiausi Linkėjimai

Tolimesniam Pasisekimui

PEHR G. HOLMES

Puikus Skalbyklos Darbas

UNION SKALBYKLA

115 EXCHANGE GATVĖ — TEL. PARK 4460

BROWN'S PAJURIŲ ŽAKIETAI

Dei

DARBO LAUKE, LAIKE ŠALTO ORO
GERIAUSIS ir PARANKIAUSIS DRABUŽIS
ŽIEMAI

Brown's Beach Jacket Co.

395 Chandler Street — Worcester, Mass.

ALBINA OSIPAVICAITE, PASAULINĖ PLAUKIMO ČAMPIONĖ

IZYMI WORCESTERIO LIETUVAITĖ PRADEJO MOKSLO METUS

Pembroke Kolegijoj, Brown Universitete

Vos dvi savaitės praėjo kaip Albina sugrįžo iš Honolulu ir San Francisco su dideliais laimėjimais. Kur tik Albina sustojo, visuomet lietuviai ją susirdavo ir priimdavo kuo svečiausiais. Kuomet grįžo atgal ir sustojo San Francisco, vienas lietuvis jai davė automobilį, kad galėtų visur išvažinėti apilinkes. Lietuvos moterys Seattle, Washington valstijoj surengė jai didelį balių, gi po lenktynių įteikė jai didelį gėlių ir rutų bukietą. San Francisco Albina sulaužė pasaulinį plaukimo rekordą. Kuomet buvo išvykus, kelionėje gavo 150 telegramų iš visur su linkėjimais, kad pasisektų. Pereitą savaitę, sekmadienį, 15 dieną, nors ji nemėgino ir nenorėjo sulaužyti jokių rekordų, vienok sulaužė savo Naujos Anglijos 220 metų lenktynių rekordą ir pasiekė pasaulinį rekordą iki 2/5 sekundos.

Neilgai pabuvus Worcesterj, Albina išvyko į Providence, Brown universitetą. Pembroke kolegiją tęst savo mokslą. Worcesterio žmonės, daugiausia pasiturinti svetimtaučiai, tarp kurių randasi didelių pramoninkų, žymių advokatų ir kitų profesionalų surinko fondą, per kurį Albina galėtų pasiekti aukštą mokslą, ko ji daugiausia norėjo. Ji galėjo iš savo laimėjimų pasipirgauti arba tapti profesionalė, vienok jos rimtumas ir kuklumas nedaleido nė manyti

apie tokią ateitį. Ji pasirinko nelengvą kelionę, kurią jaunimo didžiūma vengia nors ir aplinkybės geresnės. Trečiadienio rytą, rugs. 18, Albina išvažiavo į Providence pradėt savo mokslo metus Pembroke kolegijoj. Ją lydėjo p-lės M. Glazier ir M. Wells, Worcesterio Quota Klubo narės, kurios pagelbės Albina visus reikalus pradedant mokslą sutvarkyt. Linkime Albina kuo geriausių pasisekimų pasiekt aukštą mokslą ir sulaukt kuo skaisčiausios ateities.

ISKILMINGAS VAKARAS

rengiamas pagerbimui Albinos Osipavicaitei jai sugrįžus iš Tarptautinių Plaukimo Lenktynių su dideliais laimėjimais ir jai išvykstant į Pembroke Mergaičių Kolegiją įvyko antradienio vakarą, rugsėjo 17 dieną su dideliais pasisekimais. Apie 300 žmonių, Miesto Majoras O'Hara ir įžymių lietuvių atsilankė į Lietuvos Ukėšų Pašelpinio Klubo vasarnamį, ką tik visi sutilpo. Miesto Majoras M. O'Hara ilgai kalbėjo apie Albinos laimėjimus ir pareiškė, kad išplatino Worcesterio miesto vardą per visą pasaulį. Liepė lietuviams dabot ir ją saugot, nes ateityje ji dar daugiau atsižymės. Sakė, kad lietuviai gali didžiuotis savo tautos pasauline plaukimo čempione. Albina išreiškė padėką visiems už dalyvavimą ir šūrenimą jai malonaus vakaro, sykiu reikė pasiryžimą kiek gali atsilyginti savo draugams ir Worcesterio miesto lietuviams ir visiems žmonėms ir prižadėjo ant toliau dirbt, kad būtų verta tos užuojautos ką iki šioliai buvo suteikta. Rep.

Laimingiausių Pasisekimų Ateityje

NUO

J. J. HIGGINS

Real Estate

STATE MUTUAL BLDG. — TEL. PARK 2780

Šiuomi Reiškia Geriausius

Linkėjimus

CHRIS NELSON MARKET

72 STERLING STREET — 223 VERNON STREET
Park 3670 — Park 2707

NUOSIRDŪS LINKĖJIMAI

The

BAY STATE SAVINGS BANK

Savitarpinės Taupymo Bankos

515 Main Street — Park 181

HOLBROOK BROS.

STERILIZUOTAS ir TYRAS

PIENAS ir SMETONA

332 Cambridge St. Park 5251 W

Geriausių Pasisekimų
Ateityje

ROYAL TEATRAS

623 MAIN STREET

Tel. Park 1358

LINKĖJIMAI

N u o

Lyseth Thread Co.

17 HERMON STREET — TEL. PARK 3331

GEO. F. BLAKE, Jr. & CO., INC.

PLIENAS ir GELEZIS

SUNKŪS GELEZINIAI TAVORAI

GOODYEAR RATAI

198 Mechanic Street Park 2545

American

AUTO BODY and WELDING
WORKS

Dirbtuvės Ekspertai

ISTIESIAM AŠIS IR RĖMUS

DUCO MALIAVOJIMAS, ĮTAISYMAS STIKLŲ

RADIATORIŲ SUTAISYMAS

396 Grove Street Park 3532